

Uute perede moodustamine, perede poolitamine, koondkunstpered, võrsikpere ja lendpere tegemine

Kokkuvõtte Tõnu Hiimäe loeng-õppusest Elva mesinike õppepäeval 24. mail 2008.a., PR-4-1.5-41

Mesinduspäev toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Loomulikku sülemlemist on oodata, kui pere lendlus muutub järsult loiuks, mesilased kobarduvad taru esiseinale. Pere läbivaatamisel avastatakse üks või enam sülemikuppu. Üldreeglina esimene sülem toimub vana emaga. Kui sülem õnnestub kinni püüda, tuleb sülemikastis olev sülem paigutada maharahunemiseks umbes ööpäevaks jahedasse ja pimedasse kohta. Uude tarru paigutatakse sülem, kus on 2-3 ülesehitatud kärke ja ülejäänud kärjepõhjad.

Kui vanast tarust uusi sülemeid ei soovita, valitakse allesjäänud kuppudest välja kõige pikem ja ilusam. Teised kupid kas hävitatakse või kasutatakse emakuppudena emade uuendamisel. Loomulik sülemlemine ei suurenda alati perede arvukust meile sobival ajal või hulgal, mistõttu tuleb appi võtta perede kunstlik paljundamine. Selleks on palju erinevaid võtteid, milledest enamlevinumaid on perede poolitamine, kunstpere,- võrsikpere,- ja lendpere moodustamine.

Peret võib poolitada siis kui peres on mesilastega kaetud vähemalt 16 kärjetänavat ja 10 raami hauet. Tegemist on pere pooleks jagamisega nii, et kumbki pool peab võrdselt saama lennumesilasi, tarumesilasi ja igas vanusjärgus hauet. Ilusa ilmaga tõstetakse tugev pere oma asukohast ca 50 cm kõrvale. Kõrvale pannakse tühi taru, kuhu paigutatakse pool tugeva pere raamidest. Emata jäänud perele antakse 1-3 tunni möödumisel viljastatud või viljastamata ema. Kui ema ei ole, võib anda ka küpse emakupu. Kärjed katta soojalt. Mõne päeva pärast võib tarusid tõsta eemale ca 0,5 meetrit.

Koondkunstpere moodustamisel võetakse vastavalt pere tugevusele, igaiühelt 1-2 valdavalt kaanetatud haudmega ja noorte mesilastega raami ning asetatakse tühja tarru. Äravõetud haudmeraamid asendatakse kohe kärjepõhjadega.

Võrsikpere (idupere) moodustatakse mõnele kärjeraamile samasse tarru teise pere kõrvale. Kaht peret eraldab tihe vahelaud.

Lendpere moodustatakse järgmiselt. Tugeva perega taru viiakse keskpäeval endisest kohast 8-10 m eemale. Endise tugeva pere asemele paigutatakse ettevalmistatud mesilasteta taru. Kaugemale viidud tarust otsitakse üles ema ja paigutatakse ta, kas haudmeraamiga või ilma, tühja tarru. Ema ei ole vaja puuri panna, sest korjelt saabuvad mesilased on ju selle ema pereliikmed. Eemale viidud perele antakse kas noor viljastamata ema või lastakse neil peres olnud sülemikupust kasvatada endale uus ema. Lendpere moodustamine on üks tõhusamaid sülemlemisevastaseid abinõusid ja seda kasutatakse siis, kui peres on juba sülemlemismeeleolu ning ema on kuppudesse juba munenud.

Tõnu Hiimäe.